

ปีที่ 29 ฉบับ 9968 วันพฤหัสบดีที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2559 หน้า 9

เทคโนโลยีปริศนาคัมภีร์

●ดร.ออคิส เตอบทรานนท์

ผู้อำนวยการ ศูนย์นวัตกรรมสารพันธุกรรมชีวเคมีและอิเล็กทรอนิกส์อินทรีย์
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สวัสดีปีใหม่ 2559 ปีออก ว่องไว ช่วงต้นๆ ปีแบบนี้ ผมถือ
เป็นธรรมเนียมมาครับ ที่จะกล่าวสรุปถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิด
ขึ้นในช่วงปีที่ผ่านมา เพื่อดูว่าแนวโน้มจะพัฒนาไปใช้งานจริงในรูป
แบบใดบ้าง เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการอะไรบ้าง

วันนี้จะกล่าวถึง ความก้าวหน้าเทคโนโลยีชีวการแพทย์
(Biomedicine) ซึ่งปีที่ผ่านมาผมถือว่าเป็นปีทองของเทคโนโลยีด้าน
นี้เลยทีเดียว เนื่องจากการค้นพบวิทยาการใหม่ๆ อย่างไม่เคยมีมาก่อน
หรือที่ฝรั่งเรียกว่า breakthrough ที่ร้อนแรงมากเป็นอันดับหนึ่งคือ
เทคโนโลยีตัดแต่งยีน หรือ Gene Editing ด้วยเทคนิคที่เรียกว่า
CRISPR/Cas9 ซึ่งผมได้อธิบายไปเมื่อครั้งที่แล้ว

CRISPR เป็นเทคโนโลยีที่สามารถตัด เพิ่มหรือลบรหัสพันธุกรรม
ของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น สัตว์ พืชรวมถึงมนุษย์ด้วย ซึ่งเป็นการ
ปฏิวัติวงการเทคโนโลยีพันธุวิศวกรรมศาสตร์เลยทีเดียว

ช่วงหยุดพักผ่านปีใหม่ที่ผ่านมา ผมดูหนังฮอลลีวูดเรื่องหนึ่ง
ชื่อว่า Agent 47 ก็พูดถึงนักวิทยาศาสตร์ที่สร้างนักฆ่าด้วยการตัด
แต่งพันธุกรรมมนุษย์ให้ฉลาดและเอาตัวรอดได้เก่งกว่ามนุษย์ทั่วไป
ถือว่าใช้เทคโนโลยีนี้ในทางที่ผิดศีลธรรมก็ว่าได้ แต่อย่างไรก็ตาม
ยังมีผู้ป่วยอีกไม่น้อยที่เรียกร้องให้ทางการสหรัฐอเมริกาอนุญาตให้
ทดลองเทคโนโลยีตัดแต่งยีนนี้เพื่อการรักษาโรคร้ายแรงที่ถ่ายทอดทาง
พันธุกรรม

โดยปกติแล้วในขั้นตอนการทำเด็กหลอดแก้ว แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
จะคัดกรองยีนของไข่ เพื่อให้ได้ไข่ที่สมบูรณ์ไม่มีความผิดปกติ ดังนั้น
การคัดกรองไข่ที่ปราศจากยีนก่อโรคร้ายแรงจึงเป็นไปได้ ในอนาคต

เทคโนโลยี Breakthrough

การตัดแต่งยีนอาจจะสามารถทำได้ง่ายถึงขั้นทำตัวเองที่บ้าน
ล่าสุด บริษัทชื่อว่า Amino ได้วางจำหน่ายชุดคิดสำหรับผู้เริ่มต้นใน
การตัดต่อพันธุกรรมของดีเอ็นเอได้ในราคาถูก (700 ดอลลาร์หรือประมาณ
25,000 บาท) เหมาะสำหรับการศึกษาและทดลองโดยผู้สนใจในพันธุ
วิศวกรรมศาสตร์ และการมีชุดนำยาก็ใช้กับเทคโนโลยี CRISPR/Cas9
ก็ทำให้ความก้าวหน้าในงานวิจัยด้านนี้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

อีกหนึ่งข่าวเทคโนโลยีชีวการแพทย์ที่สำคัญ คือ บริษัท Editas
ประกาศว่าในอีก 2 ปีข้างหน้าจะใช้เทคโนโลยีตัดแต่งยีนรักษา
โรคเกี่ยวกับมะเร็งและจอประสาทตาที่ชื่อว่า Leber congenital
amaurosis (LCA) ซึ่งเกิดจากความผิดปกติของยีนที่ทำหน้าที่สร้าง
โปรตีนสำคัญในจอประสาทตา ทำให้มีอาการเกี่ยวกับการตอบสนอง
ของตาต่อแสง ส่งผลให้เด็กที่เกิดมามีปัญหาการมองเห็นโดยเฉพาะ
เวลากลางคืน

ข่าวดีถัดมาคือ ล่าสุดนักวิทยาศาสตร์และทีมแพทย์ประสบความสำเร็จ
ในการรักษาโรคกล้ามเนื้อที่เกิดจากยีนที่ผิดปกติในสาย
พันธุกรรม เรียกว่า Duchenne muscular dystrophy หรือเรียก
ย่อๆ ว่า DMD ในหนูทดลอง โดยกำจัดยีน Dystrophin ที่ผิดปกติ
ออกไปและเลี้ยงจนโต ก็ปรากฏว่าไม่เป็นโรคดังกล่าว โรคนี้จะทำให้
กล้ามเนื้ออ่อนแรงและทำให้ผู้ป่วยต้องนั่งรถเข็น ใช้เครื่องช่วยหายใจ
และเสียชีวิตในที่สุดในระยะเวลาไม่เกิน 25 ปี

ดังนั้น ข่าวความสำเร็จนี้จึงนำมาซึ่งความหวังอีกมากที่จะรักษา
โรคทางพันธุกรรมอื่นๆ ได้อีก เทคโนโลยีนี้ได้รับการยกย่องเป็น
Breakthrough of the year 2015 โดย Science วารสารทาง
วิทยาศาสตร์ที่มีผู้อ่านและได้รับการอ้างอิงมากที่สุดเล่มหนึ่งในโลก
ส่วนเทคโนโลยี Breakthrough อื่นๆ ติดตามกันต่อไปในครั้ง
ต่อไปครับ